xtione cæteri oriuntur, & quasi Locos communes, summaq; genera colligere instituit Bernhardo Lavinheta Monachus ordinis Minorum Com. in Lullii Artem Magnam, quem vide.
41 Nobis sic visum: Termini quorum complicatione oritur in Jure diversitas casuum, sunt: Personæ, Res, Actus, Jura. *Personarum* genera sunt tum naturalia, ut: Mas, fœmina, Hermaphroditus, Monstrum, Surdus, Mutus, Cæcus, Æger, Embryo, Puer, Juvenis, Adolescens, Vir, Senex, atq; aliæ differentiæ, ex physicis petendæ quæ in jure effectum habent specialem: Tum artificialia, nimirum genera vitæ, corpora seu Collegia & similia. Nomina officiorum huc non pertinent, quia complicantur ex po-
42 testate & obligatione sed ad jura. *RES* sunt mobiles, immobiles, dividuæ (homo geneæ) individuæ, corporales, incorporales; & speciatim: Homo, animal cicur, ferum, rabiosum, noxium; Equus, aqua, fundus, mare &c. Et omnes omnino res de quibus peculiare est jus. Hæ differentiæ petendæ ex phy-
43 sicis. *ACTUS* (a. non actus, s. status) considerandi quâ naturales: ita dividui, individui, relinquunt ἀποτέλεσμα vel sunt facti transeuntis; Detentio quæ est materiale possessionis, traditio, effractio, vis, cædes, vulnus; noxa, huc temporis & loci circumstantia, hæ differentiæ itidem petendæ ex physicis; quâ morales: ita sunt actus spontanei, coacti, necessarii, mixti; significantes, non significantes; inter significantes verba, consilia, mandata, præcepta, pollicitationes, acceptationes, Conditiones. Hæc omnis verborum varietas & interpretatio ex Grammaticis. Denique actus sunt vel juris effectum habentes, vel non habentes; & illi quidem pertinent ad catalogum jurium quæ efficiunt, hi ex politicis ethicisque uberius enume-
44 randi. *JURIUM* itidem enumerandæ vel species vel differentiæ. Et hæ quidem sunt v.g. realia, personalia; pura, dilata, suspensa; mobilia vel personæ aut rei affixa &c. Species v.g. Dominium, directum, utile; Servitus, realis, personalis; Ususfructus, usus, proprietas, Jus possidendi, Usucapiendi canditio. Potestas, obligatio (activè sumta). Potestas administratoria, rectoria, coercitoria. Tum actus judiciales sumti pro

pro jure id agendi; tales sunt: postulatio, seu jus exponendi desiderium in judicio, cujus species pro ratione ordinis: Actio, Exceptio, Replica &c. nempe in termino; tum in scriptis aut alias extra terminum; supplicatio pro impetranda citatione, pro Monitorio &c. Jurium a. catalogus ex sola Jurisprudentia sumitur. Nos hîc festini quicquid in mentem venit attuli- 45
mus, saltem ut mens nostra perspiceretur; alii termini simplices privata cujusque industria suppleri possunt. Sed ita ut eos tantum ponat terminos, qui revera sunt simplices, id est quorum conceptus ex aliis homogeneis non componitur. Quanquam in locis communibus quorum disponendorum artificium potissimum huc redit, licebit terminos complexos simplicibus valde vicinos etiam tanquam peculiarem titulum collocare, v.g. Compensationem, quæ componitur ex *obligatione* Titii Cajo, & *ejusdem* Caji Titio in *rem dividuam, homogeneam* seu *commensurabilem* quæ utraque *dissolvitur* in *summam concurrentem*. Ex 46
horum Terminorum simplicium, tum cum seipsis aliquoties repetitis, tum cum aliis, Comanatione, conanatione &c. & in eadem complexione, variatione situs prodire casus prope infinitos quis non videt? Imò qui accuratius hæc scrutabitur, inveniet regulas eruendi casus singulariores. Ac nos talia quædam concepimus, sed adhuc impolitiora, quàm ut afferre audeamus. Par in Theologia terminorum ratio est, quæ est quasi 46
Jurisprudentia quædã specialis, sed eadẽ fundamentalis ratione cæterarum. Est enim velut doctrina quædam de Jure publico quod obtinet in Republica DEI in homines; ubi *Infideles* quasi rebelles sunt; *Ecclesia* velut subditi boni; *personæ Ecclesiasticæ*, imò & *Magistratus Politicus* velut Magistratus subordinati; *Excommunicatio* velut Bannus; Doctrina de *scriptura sacra* & *verbo DEI* velut de Legibus & earum interpretatione; de *Canone*, quæ leges authenticæ; de *Erroribus fundamentalibus* quasi de Delictis capitalibus; de *Judicio extremo, & novissimâ die*, velut de Processu Judiciario, & Termino præstituto; de *Remissione Peccatorum* velut de jure aggratiandi; de *damnatione æterna* velut de Pœna capitali &c. Hactenus de usu Complexionum in 48

 Spe-